



Fylkesmannen  
i Oslo og Akershus

Østlandsjord AS  
Postboks 33  
1314 VØYENENGA

#### Miljøvernavdelingen

Tordenskioldsgate 12  
Postboks 8111 Dep, 0032 OSLO  
Telefon 22 00 35 00  
fmoapostmottak@fylkesmannen.no  
www.fmoa.no  
Organisasjonsnummer NO 974 761 319

Deres ref.: Bjørn Arvid Knutsen  
Deres dato:  
Vår ref.: 2017/2089-1 M-FO  
Saksbehandler: Guro Holte  
Direktetelefon: 22003564

Dato: 16.01.2017

## Østlandsjord AS - Kontrollrapport

Anleggsnr.                      Kontrollnr.                      Saksnr.                      Rapportdato:  
0219.0265.01                      2017.012.I.FMOA                      2017/2089                      16/1-2017

### Opplysninger om virksomheten

Navn	Østlandsjord AS
Organisasjonsnr.	988 938 610
Bedriftsnr.	989 011 286
Kommune	Bærum
UTM (-32) koordinater	Ø; 580342, N; 6645448
Besøksadresse	Isiveien 76, 1340 Skui
Postadresse	Postboks 33, 1314 Vøyenenga
Telefonnr.	67 17 36 60
E-post	<a href="mailto:kristin@ostlandsjord.no">kristin@ostlandsjord.no</a>
NACE-kode	46.739 – Engroshandel med byggevarer ikke nevnt annet sted

### Opplysninger om kontrollen

Kontrolldato	05.01.2017
Virksomhetens representanter	Bjørn Arvid Knutsen, daglig leder Arve Knutsen
Fylkesmannens kontrollører	Anne Stine Zakariassen Guro Holte
Representant fra Bærum kommune	Tone Bye Moen
Bakgrunn for kontrollen	- Oppfølging av kontroll i 2014 - Kartlegging av om virksomheten har aktiviteter som krever en tillatelse etter forurensningsloven
Tema for kontrollen	Mottakskontroll Utslippskontroll Avfallshåndtering Internkontroll



## Sammendrag av resultat

Fylkesmannen avdekket 6 avvik under kontrollen. Disse er:

1. Østlandsjord AS mellomlagerer og gjenvinner avfall uten nødvendig tillatelse etter forurensningsloven
2. Østlandsjord AS mangler oversikt over sitt utslipp til vann og grunn
3. Østlandsjord AS sin mottakskontroll er mangelfull
4. Østlandsjord AS sin håndtering av farlig avfall har mangler
5. Østlandsjord AS mangler en risikovurdering for ytre miljø
6. Østlandsjord AS har ikke rutiner for å registrere avvik på ytre miljø

## Innledning/Bakgrunn

På generelt grunnlag fører Fylkesmannen tilsyn for å forebygge og avdekke forurensning av ytre miljø. Som et ledd i dette arbeidet inngår tilsyn med avfallsanlegg og pukkverk, og da spesielt knyttet opp til utslipp til vann, støv og støy.

Kontrollrapporten beskriver de avvik og anmerkninger som ble konstatert under kontrollen. Rapporten gir ingen fullstendig tilstandsvurdering av virksomhetens miljøarbeid eller miljøstatus. Hovedtema for kontrollen var:

- mottakskontroll
- utslippskontroll
- avfallshåndtering
- internkontroll

## Definisjoner

**Avvik:** Defineres som mangel på oppfyllelse av krav fastsatt i eller i medhold av helse, miljø- og sikkerhetslovgivningen. Dette innebærer for eksempel overtredelse av krav i forurensningsloven, forskrifter hjemlet i forurensningsloven eller krav og vilkår i utslippstillatelser eller dispensasjoner.

**Anmerkning:** Defineres som et forhold tilsynsetatene mener det er nødvendig å påpeke for å ivareta helse, miljø og sikkerhet, og som ikke omfattes av definisjonen for avvik. Dette kan f.eks. være mangler eller svake punkter ved virksomhetens utstyr, styresystemer eller arbeidsmåte.

## Dokumentunderlag og regelverk

- [Lov om forurensninger og om avfall \(forurensningsloven\)](#), av 13. mars 1981, med senere endringer
- [Forskrift om begrensning av forurensning \(forurensningsforskriften\)](#), av 1. juni 2004, med senere endringer
- [Forskrift om systematisk, helse-, miljø- og sikkerhetsarbeid i virksomheter \(internkontrollforskriften\)](#), av 6. desember 1996, med senere endringer.
- [Forskrift om gjenvinning og behandling av avfall \(avfallsforskriften\)](#), av 1. juni 2004, med senere endringer.



## Resultat fra kontrollen

Det ble gitt 6 avvik under kontrollen.

### Avvik 1: Østlandsjord AS mellomlagerer og gjenvinner avfall uten nødvendig tillatelse etter forurensningsloven

**Avvik fra:** *Forurensningsloven §§ 29 og 7*

#### Funn:

- Virksomheten tar imot asfalt
- Virksomheten tar imot gravemasser som gjenvinnes til et jordforbedringsprodukt. Det ble observert at massene har innslag av blant annet betong, teglstein og armeringsjern.

#### Kommentarer:

Den som driver opplagsplass eller anlegg for behandling av avfall som kan medføre forurensning eller virke skjemmende, må ha tillatelse etter forurensningsloven. Virksomheter som ønsker å motta eller behandle avfall som for eksempel asfalt, betong og gravemasser fra bygg- og anleggsarbeid må søke Fylkesmannen om tillatelse. Østlandsjord AS mottar sprengstein, asfalt og jordmasser fra blant annet anleggsarbeid. Det ble observert at massene inneholdt noe betong, teglstein og armeringsjern. På noe av den lagrede betongen ble det observert maling og fugemasser på overflaten. Virksomheten opplyste at avfallet plukkes ut fra jordmassene før massene blir siktet og blandet med kompost, torv og sand, og selges videre som et jordforbedringsprodukt.

Virksomheten har også etablert et mellomlager av hageavfall. Østlandsjord AS opplyste at de per i dag ikke har planlagt å behandle/kompostere hageavfall på denne lokaliteten, da dette vil kreve større arealer enn de har tilgjengelig. Ifølge virksomheten skal videre behandling av dette avfallet foregå på en annen lokalitet.

### Avvik 2: Østlandsjord AS mangler oversikt over sitt utslipp til vann og grunn

**Avvik fra:** *Forurensningsloven § 7*

*Forurensningsforskriften §§ 30-6 og 30-9*

*Internkontrollforskriften § 5, annet ledd, punkt 7*

#### Funn:

- virksomheten mangler oversikt over hvor overvann går
- virksomheten mangler oversikt over innholdet i sitt utslipp til vann/ grunn
- fare for forurensning til vann og grunn fra virksomheten er ikke vurdert

#### Kommentarer:



Virksomheten må arbeide systematisk for å sikre at krav i regelverket overholdes, og at driften av anlegget ikke medfører ulempe av betydning for ytre miljø. Konsentrasjonen av suspendert stoff skal ikke overstige 50 mg/l i utslippspunktet, og ikke medføre nedslamming av resipienten. Dette er et krav som er gitt i forurensningsforskriften, og gjelder alle pukkverk

Østlandsjord AS har ikke foretatt målinger av innholdet i virksomhetens utslipp til vann. Ledningsnett fra overvannskummene ved driftsbygningen er ikke kartlagt, og det er uklart hvor overvannet fra disse kummene blir ført videre og hva overvannet inneholder.

Det ble opplyst at omlastingsområdet for mottatte masser ikke har et bestemt utslippspunkt, men en mer diffus avrenning fra området. Virksomheten må likevel vurdere hvordan deres utslipp påvirker resipienter i nærheten, og overvåking av resipienten må være en del av virksomhetens dokumenterte internkontroll. Østlandsjord er lokalisert oppå det nedlagte avfallsdeponiet som Bærum kommune drifter, og vann (både ordinært overvann, samt vann tilsatt salt til støvdemping) blir infiltrert til grunn/ deponiet. Østlandsjord leier grunn av Bærum kommune.

### **Avvik 3: Østlandsjord AS sin mottakskontroll er mangelfull**

**Avvik fra:** *Forurensningsloven § 7*

*Internkontrollforskriften § 5, annet ledd, punkt 7*

#### **Funn:**

- Østlandsjord AS foretar ikke stikkprøvetaking av mottatte masser som omfatter prøvetaking og analyse
- Østlandsjord AS mottar gravemasser fra sentrale deler av Oslo uten å kreve dokumentasjon på at det er foretatt analyser på massenes innhold

#### **Kommentarer:**

Virksomheten krever at firmaer som leverer masser til anlegget fyller ut et egenerklæringsskjema hvor de angir hvor massene kommer fra, i tillegg til at de må skrive under på at massene er rene. Annen kontroll av massene ved mottak omfatter kun visuell sjekk ved innveing og lukt i følge virksomheten. Det er ikke etablert rutiner for stikkprøvekontroll av massene. Masser kan inneholde en rekke miljøgifter som ikke lar seg avdekke optisk eller ved lukt, og virksomhetens mottakskontroll kan derfor ikke anses som tilstrekkelig. Mottakskontrollen må som et minimum omfatte en form for stikkprøvekontroll som inkluderer prøvetaking og analyse av massene.

Det er ikke utarbeidet kriterier for hvilke typer gravemasser som kan leveres med egenerklæringsskjema, og om det er enkelte typer gravemasser som krever mer dokumentasjon. Fylkesmannen anser ikke mottakskontrollen som tilstrekkelig for å sikre at forurensede masser ikke mottas på anlegget. Virksomheten må sørge for å ha tilstrekkelige rutiner for mottakskontroll. Rutinene må beskrive både visuell kontroll, krav til dokumentasjon fra firmaet som leverer massene, gjennomgang av denne dokumentasjonen, samt stikkprøvetaking med begrunnet parametervalg.



#### **Avvik 4: Østlandsjord AS sin håndtering av farlig avfall har mangler**

**Avvik fra:** *Avfallsforskriften kapittel 11*

*Internkontrollforskriften § 5, annet ledd, punkt 7*

#### **Funn:**

- virksomheten kan ikke dokumentere korrekt levering/deklarering av farlig avfall som har oppstått i forbindelse med driften av anlegget
- virksomheten lagrer spillolje med fare for søl til grunn
- virksomheten har ikke rutiner for å samle opp oljesøl, f.eks. i forbindelse med slangebrudd
- virksomheten blander farlig og ordinært avfall

#### **Kommentarer:**

Virksomheten må sørge for at avfall som oppstår i forbindelse med egen drift leveres videre til mottaker med tillatelse etter forurensningsloven til å motta slikt avfall. Dette avfallet må deklarerer på avfallsdeklarering.no under Østlandsjord AS sitt organisasjonsnummer, da dette er eneste gyldige dokumentasjon på korrekt levering av farlig avfall.

Under befaringen ble det observert at åpne kanner (uten kork) med spillolje ble lagret utendørs, med fare for søl/ avrenning til grunn. Det ble videre observert at farlig avfall, som spraybokser og papir med oljereseter, ble kastet i restavfall. Slikt avfall må sorteres ut i egne beholdere, og kan deklarerer under EAL kodene 16 05 04 (spraybokser) og 15 02 02 (oljeforurenset masse).

#### **Avvik 5: Østlandsjord AS mangler en risikovurdering for ytre miljø**

**Avvik fra:** *Internkontrollforskriften § 5, annet ledd, punkt 6*

#### **Kommentarer:**

Østlandsjord AS må utarbeide en skriftlig miljørisikovurdering. Risiko ved lagring av masser, farlig avfall og kjemikalier (herunder en dieseltank på 6,4 m<sup>3</sup>) må kartlegges med tanke på uønsket avrenning eller akuttutslipp. Det ble opplyst under tilsynet at jordmasser blandet med tilslag (klargjort til jordproduksjon) er oppbevart på eiendommen i mange år uten at det er blitt solgt/ videre bearbeidet.

Utslipp til vann og grunn skal inngå i virksomhetens risikovurdering. For å kunne gjøre en god risikovurdering av utslipp til vann, må virksomheten ha oversikt over hvor utslippet går. Det kan derfor være hensiktsmessig å kartlegge utslippsforholdene (se avvik 2) i forkant av at risikovurderingen utarbeides.

Risikovurderingen må utarbeides i samarbeid med Bærum kommune, da anlegget er lokalisert på et av Bærum kommunes nedlagte deponier, og virksomhetens aktiviteter kan ha betydning for deponiet.



### Hvordan utarbeide en miljørisikovurdering?

Spekteret av mulige kritiske forhold som kan påvirke ytre miljø er veldig bredt og vil variere avhengig av type virksomhet og lokalisering. Det er derfor grunnleggende at virksomheten har kartlagt:

- hvilke aktiviteter som foregår ved bedriften
- type resipienter og deres tilstand

Derneft må man utføre en analyse for å identifisere de kritiske forholdene (vurdere sannsynlighet og konsekvens), slik at man kan bestemme hvilke tiltak som må gjennomføres (miljørisikoanalyse). Det er vesentlig at kartleggingen av farer som medfører en miljørisiko gjøres både for normal og unormal driftssituasjon samt for uønskede hendelser (ulykker og tilløp).

Identifiseringen av miljøfarer og forhold må ikke bli noe virksomheten gjør en gang for alle, men må pågå kontinuerlig gjennom hele anleggets levetid. Endringer i anlegget, nye lover og forskrifter og endringer i resipienten er alle forhold som må følges opp og som kan påvirke prioriteringen av kritiske miljøforhold.

En miljørisikovurdering skal også ta for seg det omkringliggende miljøet som vil bli berørt ved en hendelse. I den sammenheng må virksomheten ha oversikt over resipienter og vurdere miljøets sårbarhet overfor den aktuelle forurensningen. Det må vurderes om de deler av ytre miljø (vann, grunn, luft) rundt bedriften som faktisk kan bli berørt av forurensningen, også kan ta skade av forurensningen (sårbarhet).

Miljødirektoratet har utarbeidet en database for naturmiljø, Naturbase. Denne gir en landsdekkende oversikt over hvilke deler av naturmiljøet som anses som verdifullt.

Det finnes mer om risikovurdering og internkontroll på [www.regelhjelp.no](http://www.regelhjelp.no)

### **Avvik 6: Østlandsjord AS har ikke rutiner for å registrere avvik på ytre miljø**

**Avvik fra:** *Internkontrollforskriften § 5, annet ledd, punkt 7*

#### **Kommentarer:**

Et avvikssystem har til hensikt å avdekke, rette opp og forebygge. Uønskede hendelser i bedriften må fanges opp og registreres, og tiltak for å hindre/ redusere uønskede hendelser skal tas inn i en handlingsplan.

Bedriften må påse at hendelser mht ytre miljø (utslipp, forurensning) registreres i avvikssystemet. Eksempler på avvik som kan oppstå i virksomheten er oljeutslipp ifm slangebrudd, lekkasje fra lagrede kjemikalier/ avfall, forhøyet utslipp av suspendert stoff, mottak av farlig avfall, mm.

## **Oppfølging og tilbakemelding**



Dersom virksomheten ønsker å fortsette med dagens aktiviteter, herunder mottak av gravemasser og asfalt, må Østlandsjord AS innen 28.04.2017 oversende en søknad om tillatelse til mellomlagring og behandling av avfall. Kravene til innhold i søknaden er beskrevet i forurensningsforskriften kapittel 36, samt i en epost Fylkesmannen sendte virksomheten den 13.05.2015 (eposten ble også utdelt under tilsynet).

Frist for retting av avvikene, settes også til 28.04.2017. Virksomheten skal redegjøre for hvordan avvikene er rettet, og tilbakemeldingen må inkludere:

- en miljørisikovurdering med tiltaksplan
- en redegjørelse over virksomhetens utslipp til vann/grunn, inkludert kart over kummer/ledningsnett der det er etablert
- et forslag til overvåkingsprogram/ måleprogram
- skriftlige rutiner for avvikshåndtering, mottakskontroll og håndtering av farlig avfall

Ved manglende/mangelfull tilbakemelding varsler vi at Fylkesmannen vil vurdere behovet for å gjennomføre et nytt tilsyn med virksomheten og/ eller stanse driften av anlegget.

### **Andre forhold**

Virksomheten sørget for at det i 2014 og 2015 ble utført nedfallsmålinger. Målingene ble gjennomført over ett år iht kravene i forurensningsforskriften kapittel 30. Støvmålingene avdekket ingen overskridelser av grenseverdiene som er gitt i forurensningsforskriften § 30-5.

I 2014 ble det også utført støymålinger, som viste at virksomheten overholdt støykravet. Det er de siste årene gjort noen endringer av støyvollene på eiendommen.

Østlandsjord AS må vurdere behovet for å utføre kontrollmålinger av støy og støv, basert på endringer i anlegget og hvordan det driftes.

